

AAR-001-007413

Seat No. _____

M. S. W. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2016

SWEC-4004.1 : Urban Development

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 007413

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નનો જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ લખવો.

૧ નિબંધાત્મક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (કોઈ પણ એક) ૧૦

(૧) નગર સમાજની વ્યાખ્યા આપી નગર સમાજનાં લક્ષણો સમજાવો.

અથવા

(૨) ગંદા વસવાટ એટલે શું ? ગંદા વસવાટો માટેના જવાબદાર કારણો વર્ણવો.

૨ મુદ્દાસર જવાબ આપો. (કોઈ પણ ચાર) ૨૦

(૧) રહેઠાણની સમસ્યાની અસરો જણાવો.

(૨) ભારતીય શહેરના પ્રકારો ટૂંકમાં સમજાવો.

(૩) નગર વિકાસના કાર્યક્રમો સમજાવો.

(૪) શહેરી સામુદાયિક વિકાસમાં સમાજ કાર્યકરની ભૂમિકા સમજાવો.

(૫) શહેરીકરણની પ્રક્રિયા સમજાવો.

૩ ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ પાંચ) ૧૦

(૧) મહાનગરોમાં થઈ રહેલું બ્યુટિફિકેશન - સમજાવો.

(૨) નગર સમુદાયોમાં અનૌપચારિક સંગઠનો કોને કહેવાય ?

(૩) નગર - આયોજન એટલે શું ?

- (૪) કાર્યોના આધારે નગરના પ્રકારો જણાવો.
- (૫) પ્રદૂષણના પ્રકારો જણાવો.
- (૬) શહેરી વિકાસની કોઈ પણ બે યોજના જણાવો.

૪ એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો. (કોઈ પણ દસ)

૧૦

- (૧) GUDMનું પૂરું નામ લખો.
- (૨) બ્રહ્મ મહાનગરપાલિકા ભારતમાં ક્યાં આવેલી છે ?
- (૩) JNNURMનું પૂરું નામ લખો.
- (૪) ભારતમાં રહેઠાણની વિષમતા કેટલા પ્રકારની જોવા મળે છે ?
- (૫) ભારતમાં પ્રાગઐતિહાસિક યુગના શહેરો જણાવો.
- (૬) નગર એટલે શું ?
- (૭) મહાનગરપાલિકામાં મુખ્ય વહીવટી વડા કોણ હોય છે ?
- (૮) નગરપાલિકાના કાર્યો જણાવો.
- (૯) શહેરી આવાસ યોજના માટે PPPનું પૂરું નામ જણાવો.
- (૧૦) રહેઠાણ અંગેની નીતિ ક્યારે ઘડવામાં આવી ?
- (૧૧) સામાજિક કાર્યકરના કેન્દ્રમાં કોણ હોવું જોઈએ ?

૫ M.C.Q. :

૨૦

- (૧) ગુજરાતનું અમદાવાદ શહેર વિશ્વમાં ક્યા ઉદ્યોગ માટે જાણીતું હતું ?
 - (A) સુતરાઉ કાપડ
 - (B) જરી ઉદ્યોગ
 - (C) બ્રશ ઉદ્યોગ
 - (D) ઉપરના બધા જ
- (૨) ગુજરાતમાં નગર પંચાયત કેટલી છે ?
 - (A) ૨૪૦
 - (B) ૨૪૮
 - (C) ૨૪૧
 - (D) ૨૪૨
- (૩) મેયરના હોદ્દાની મુદત કેટલી હોય છે ?
 - (A) ૨.૫ વર્ષ
 - (B) ૨.૩ વર્ષ
 - (C) ૨ વર્ષ
 - (D) ૫ વર્ષ

- (૪) ગુજરાતમાં કયા ધર્મના લોકો સૌથી વધુ વસે છે ?
- (A) હિન્દુ (B) મુસ્લિમ
(C) જૈન (D) ઉપરોક્ત બધાજ
- (૫) નીચેનામાંથી મૌર્યકાળ દરમ્યાન ઉદ્ભવેલ શહેર કયું ?
- (A) નાસિક (B) કિશનપુર
(C) ફિરોદાબાદ (D) નાલંદા
- (૬) શહેરીકરણ વસ્તીનું કેન્દ્રીકરણ સૂચવતો ખ્યાલ છે - એમ કોણે કહ્યું છે ?
- (A) બર્ગેલ (B) ઓટીસ
(C) એલડરીજ (D) એકપણ નહિ
- (૭) 'ભારતીય નગર' પુસ્તક કોને લખ્યું છે ?
- (A) ડૉ. લલિતપ્રસાદ (B) કિંગ્સલે ડેવિસ
(C) શ્રીનિવાસ (D) રેડફિલ્ડ અને સિંગર
- (૮) શહેરની વ્યાખ્યા આપવાનાં પ્રયાસમાં પુષ્કળ શાહી બગાડવામાં આવી છે.
- એમ કોણે કહ્યું છે ?
- (A) કિંગ્સલે ડેવિસ (B) શ્રીનિવાસ
(C) સોરોકીન (D) ડૉ. ગીરી
- (૯) ૧૯૫૧માં ભારતમાં કુલ કેટલાં શહેરો હતાં ?
- (A) ૨૮૪૩ (B) ૨૮૪૪
(C) ૨૮૪૫ (D) ૨૮૪૬
- (૧૦) નગર પાલિકા અંગેનો ૧૯૮૨નો ૭૪મો બંધારણીય કાયદો ક્યારથી અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો ?
- (A) ૧ જૂન ૧૯૮૩ (B) ૧ ઓગસ્ટ ૧૯૮૩
(C) ૧ જુલાઈ ૧૯૮૩ (D) એકપણ નહિ
- (૧૧) ભારતમાં સમુદાય વિકાસ યોજના ક્યારે અમલી બની ?
- (A) ૧૯૪૭ (B) ૧૯૫૨
(C) ૧૯૭૪ (D) ૧૯૮૫

(૧૨) ગુજરાતમાં કુલ કેટલી મહાનગરપાલિકાઓ આવેલ છે ?

- (A) ૭ (B) ૮
(C) ૯ (D) ૧૦

(૧૩) મહાનગરપાલિકામાં એક મ્યુનિસિપાલ _____ હોય છે.

- (A) કમિશનર (B) પ્રમુખ
(C) સેક્રેટરી (D) મેયર

(૧૪) ગુજરાતના મોહોન્જો-દરોની સંસ્કૃતિનાં અવશેષો ક્યાંથી મળી આવ્યા છે ?

- (A) લોથલ (B) રંગપુર
(C) રોજડી (D) ઉપરના બધા જ

(૧૫) ભારતમાં નગર આયોજનનો સૌ પ્રથમ કોણે અભ્યાસ કર્યો હતો.

- (A) મેકાઈવર - પેજ (B) ટોનિક
(C) મર્ટન (D) પેટ્રીસ ગીડીસ

(૧૬) નીચે મુજબ ભારતમાં પ્રાચીન યુગના શહેરો હતાં

- (A) આગ્રા (B) અકબરપુર
(C) પાટલીપુત્ર (D) ઉપરના બધા જ

(૧૭) નીચે મુજબ શહેરીકરણનાં સહાયક પરિબળો છે.

- (A) કૃષિ (B) ઉદ્યોગીકરણ
(C) હુન્નર ઉદ્યોગ (D) ઉપરોક્ત બધા જ

(૧૮) ગુપ્ત યુગ દરમ્યાન નીચેનામાંથી કયા નગરની સ્થાપના થઈ ?

- (A) નાલંદા (B) દિલ્હી
(C) ઉજ્જૈન (D) આગ્રા

(૧૯) ઈન્દિરા આવાસ યોજનાનો અમલ કઈ સાલમાં થયો ?

- (A) ૧૯૮૨ (B) ૧૯૮૩
(C) ૧૯૮૪ (D) ૧૯૮૫

(૨૦) વર્તમાનમાં કઈ પંચવર્ષીય યોજના અમલમાં છે ?

- (A) બારમી (B) તેરમી
(C) દશમી (D) સોળમી

ENGLISH VERSION

Instruction : Attempt all the questions in main answer sheet.

1 Write essay : (any one) **10**

(1) Give definition of Township. Explain its characteristics.

OR

(2) What are dirty habitat and give the reasons of its development.

2 Write in brief : (any four) **20**

(1) What are the effects of problem of resident ?

(2) Write in short the types of Indian Cities.

(3) Explain the functions of township development.

(4) Explain work of social worker in urban group collective and development.

(5) Explain the urbanization process.

3 Answer in short : (any five) **10**

(1) Explain the beautification process in municipal corporations.

(2) What type of collective informal conglomerate town called ?

(3) What is town organization ?

(4) Explain the types of town according to its works.

(5) Types of pollution.

(6) Explain any two schemes (yojana) of urban development.

4 Answer in 1 or 2 sentences : (any ten) 10

- (1) Full form of GUDM
- (2) Where is Brahad Corporation located ?
- (3) Full form of JNNURM
- (4) What are the types of imparity residency in India ?
- (5) Explain the transhistorical era cities of India.
- (6) What is Town ?
- (7) Who is the main Administrative Authority of Corporation ?
- (8) Explain works of Municipal Corporation.
- (9) Full form of PPP for Urbanization.
- (10) When was law of residency implemented ?
- (11) Who should be member of social service centre ?

5 M.C.Q. : 20

- (1) In Gujarat, Ahmedabad city is known for which industry all over the world ?
(A) Cotton Cloth (B) Sparkle Industry
(C) Brush Industry (D) All of the above
- (2) How many town panchayats are there in Gujarat ?
(A) 240 (B) 249
(C) 241 (D) 242
- (3) What is the term of mayor ?
(A) 2.5 years (B) 2.3 years
(C) 2 years (D) 5 years
- (4) In Gujarat people follow which religion in maximum ?
(A) Hindu (B) Muslim
(C) Jain (D) All

- (5) Which is developed city during Mauryan era ?
(A) Nashik (B) Kishanpur
(C) Firodabad (D) Nalanda
- (6) Who said the central point of urbanization population ?
(A) Burgel (B) Otis
(C) Alderij (D) None
- (7) Who is the writer of Indian Town (Bharatiya Nagar) ?
(A) Dr. Lalitprasad (B) Kingsley Davis
(C) Srinivas (D) Redfield and Singer
- (8) Who gave definition of urbanization's planning wasted lot of Ink ?
(A) Kingsley Davis (B) Srinivas
(C) Sorokin (D) Dr. Giri
- (9) How many states were there in India in 1951 ?
(A) 2843 (B) 2844
(C) 2845 (D) 2846
- (10) Since when the 74th constitutional law of 1992 was implemented for municipal corporations ?
(A) 1 June 1993 (B) 1 August 1993
(C) 1 July 1993 (D) None
- (11) When did group development yojana come into implementation ?
(A) 1947 (B) 1952
(C) 1974 (D) 1995
- (12) How many Corporations are there in Gujarat ?
(A) 7 (B) 8
(C) 9 (D) 10

- (13) There is a Municipal _____ at Municipal Corporation.
(A) Commissioner (B) Pramukh (Head)
(C) Secretary (D) Mayor
- (14) Where were the remains found of Mohenjodaro ?
(A) Lothal (B) Rangpur
(C) Rojdi (D) All of the above
- (15) Who studied the town planning and organization in India ?
(A) Makievery-Page (B) Tonik
(C) Marton (D) Pattice Giddis
- (16) From the following the ancient city in India is -
(A) Agra (B) Akbarpur
(C) Patliputra (D) All of the above
- (17) Which are the factors of urbanization ?
(A) Krishi (B) Industrialization
(C) Skill based (D) All of the above
- (18) Which state was formed during Gupta era ?
(A) Nalanda (B) Delhi
(C) Ujjain (D) Agra
- (19) Indira Gandhi Avas Yojana was implemented in -
(A) 1982 (B) 1983
(C) 1984 (D) 1985
- (20) Currently which Fifth yearly plan is followed ?
(A) 12th (B) 13th
(C) 10th (D) 16th